

EL INTEL·LECTUALS JO NO SÓN RADICALS I LA REACCIÓ MUNDIAL ¹

Lev Trotski

17 de febrer de 1939

versió catalana feta per Alejo Martínez – alejomp@lycos.es - des de: “Los intelectuales ya no son radicales y la reacción mundial.”, en, *Escritos*, Tom X, volum 1, Editorial Pluma, Bogotà, 1976, pp. 280-283.

Durant l'última dècada el stalinisme ha guanyat gran influència en la generació més antiga de la intel·liguència radical. No obstant, avui en els països avançats són cada vegada més els que s'allunyen d'aqueixa influència. Alguns estan sincerament desil·lusionats i d'altres simplement comprenen que el vaixell corre perill i s'apressen en abandonar-lo. “Seria ingenu esperar que els “desil·lusionats” tornen al marxisme, amb el qual, en realitat, mai estigueren consubstanciats. Per a la majoria dels intel·lectuals el seu allunyament del stalinisme significa la ruptura total amb la revolució i una reconciliació passiva amb la democràcia nacionalista. Aquests “desil·lusionats” constitueixen un medi cultural excepcional per al cultiu dels bacils de l'escepticisme i del pessimisme.

Diuen: “Actualment és impossible fer res. De qualsevol manera tota Europa caurà sota les urpes del feixisme i la burgesia dels Estats Units és massa poderosa. Els camins revolucionaris no porten enlloc. Hem d'adaptar-nos al règim democràtic, hem de defensar-lo de tots els atacs. La Quarta Internacional no té futur, almenys durant les pròximes dues o tres dècades...”, etcètera, etcètera.

Entre els desil·lusionats no estan només els stalinistes sinó també els camarades de ruta d'un moment del bolxevisme. Per a citar un exemple, Víctor Serge ha anunciat fa poc que el bolxevisme travessa una crisi que presagia al seu torn la “crisi del bolxevisme”. En la seua innocència teòrica, Serge s'imagina ésser el primer en haver fet aquest descobriment; no obstant, en totes les èpoques de reacció s'han elevat les veus de centenars de reaccionaris inestables anunciant la “crisi del marxisme”, la seua crisi final, crucial, mortal.

Està més enllà de tota discussió el fet que el vell Partit Bolxevic s'ha desgastat, ha degenerat i perit. Però la ruïna d'un partit històric determinat que durant un període es recolzà sobre la doctrina marxista en absolut significa la ruïna d'aqueixa doctrina. La derrota d'un exèrcit no invalida els preceptes fonamentals de l'estratègia. Que un artiller faça diana lluny del blanc de cap manera invalida la balística, és a dir l'àlgebra de l'artilleria. Que l'exèrcit del proletariat patisca una derrota o que el seu partit degeneri de cap manera invalida el marxisme, que és l'àlgebra de la revolució. És evident que el mateix

Víctor Serge està travessant una crisi, és a dir està desesperadament confós, igual que milers d'intel·lectuals. Però Víctor Serge en crisi no implica la crisi del marxisme.

De totes maneres, cap revolucionari seriós pensaria en utilitzar com a vara per a mesurar la marxa de la història als intel·lectuals confosos, als stalinistes desil·lusionats i als escèptics defraudats. És indubtable que avui la reacció mundial assumeix proporcions monstruoses. Però per això mateix abona el terreny per a la major de les crisis revolucionàries. Tal vegada el feixisme s'apodere de tota Europa; Però serà incapaç de mantenir-se no sols durant milers d'anys, com ho somia Hitler, sinó inclús durant una dècada. La feixistització d'Europa implicarà un monstruós agreujament de les contradiccions de classe i internacionals.

És absurd, anticientífic i antihistòric suposar que la reacció continuarà avançant gradualment com ho fet fins ara. Reacció significa la supressió mecànica de les contradiccions socials. En un moment determinat l'explosió és inevitable. La reacció mundial serà derrocada per la major catàstrofe de la història, o més correctament per una sèrie de catàstrofes revolucionàries. La guerra imminent, que tots esperen ara per a un futur molt pròxim, aixafarà totes les il·lusions. No sols les del reformisme, el pacifisme i el democratisme sinó també les del feixisme. Un sol estandard s'eleva per sobre el caos sagnant, el del marxisme.

Hegel solia dir que tot allò racional és real. Açò vol dir que tota idea que es correspon amb les necessitats del desenvolupament objectiu assoleix triomfar. Cap individu intel·lectualment honest pot negar que les anàlisis i pronòstics fets pels bolxevics leninistes (els partidaris de la Quarta Internacional) durant els últims quinze anys han estat i continuen estant confirmats pels esdeveniments de la nostra època. Açò és el que fa fortes i immutables les seccions fonamentals de la Quarta Internacional. Les catàstrofes del capitalisme europeu i mundial que amenacen la humanitat obriran el camí als temperats quadres marxistes revolucionaris.

Que els decebuts es caven la seua pròpia tomba. La classe obrera no és un cadàver, la societat continua recolzant-s'hi sobre ella. Necessita una nova direcció. Només la trobarà en la Quarta Internacional. Tot allò racional és real. Ja avui la socialdemocràcia i la stalinocràcia són magnífiques ficcions. Però la Quarta Internacional és una realitat indiscutible.

¹ "Els intel·lectuals ja no són radicals i la reacció mundial.", *Socialist Appeal*, 14 de febrer de 1939.